

ORIENTALISTÁK AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁRBAN

Előadások a magyar keletkutatás eredményeiről

2018-ban folytatódott a magyar keletkutatás legismertebb alakjainak közreműködésével elindított sikeres előadásorozat, amely már a 3. évadába lépett.

A havonta egyszer, szerdánként 17 órakor kezdődő előadások, beszélgetések és könyvbemutatók fő célja, hogy az érdeklődő nagyközönség is korszerű ismereteket szerezhessen a nemzetközi viszonylatban is jegyzett magyar kutatóktól a különböző területeket és korszakokat érintő kérdésekről, valamint a kutatások legújabb eredményeiről.

Az eseménysorozat 2018-ban a belső-ázsiai steppei nomád társadalmak és kultúrák kutatásában utóbb elért nemzetközi hírével magyar eredményeket vonultatta fel. Ivanics Mária a *Dzsingisz-náme*, egy 17. század végi Volga-vidéki, keleti török nyelvű forrás elemzésén keresztül mutatta be, milyen volt az ideális vezető képe a steppén azokban a társadalmakban, amelyek nem fejlődtek birodalommá, hanem megmaradtak törzsszövetségi szinten. Róna-Tas András egy eddig kevésbé ismert belső-ázsiai hódító nép, a kitanok irásának magyar kutatók részvételével jelenleg is folyó megfigyeléséről számolt be. Vásáry István a mongol világbirodalom kései korszakában vizsgálta a mongol és török hagyomány tovább élését Timur és a Timuridák perzsa és török nyelvű kancelláriáiban (1370–1506), majd Birtalan Ágnes avatta be a közönséget egy eddig méltatlanul elhanyagolt 19. századi magyar keletkutató, Szentkatolnai Bálint Gábor munkásságába, akinek az egyik legkorábbi, terepen végzett belső-ázsiai mongol nyelvészeti kutatást köszönhetjük.

A 2019-es évad változatos témákban mutatta be a magyar orientaliztika Délkelet-Ázsiától Pannonhalmáig érő legújabb kutatásait. Első előadónk a *Korán*, valamint a legtöbb arab történeti és irodalmi szöveg fordítója, Simon Róbert volt, aki az iszlám genezisének

történeti kontextusát mutatta be, felhívva a figyelmet azokra az erőkre és tényezőkre, amelyek végül világvallássá tehetők. Szombathy Zoltán antropológiai terepmunkája eredményein keresztül mutatta be a közönségnek, hogyan alakult ki a helyi hagyományokkal kapcsolatba kerülő sajátos iszlám szinkretizmus Indonézia mai közösségeiben. Wojtilla Gyula előadása egy másik világvallás, a buddhizmus eredetét helyezte új megvilágításba, és a páli buddhista szövegek, valamint az indiai társadalomtörténet és régészet eredményeinek komplex felhasználásával járt utána Buddha eredettörténetének. A magyar közönséghez térben már közelebb járt Jeremiás Éva előadása, aki egy, a Pannonhalmi Apátsági Könyvtárban feltárt keleti papírkódex kutatása kapcsán mesélt Háfíz (1315–1390), a talán legnagyobb hatású középkori perzsa költő munkásságáról és európai megismeréséről. Az évadot Dávid Géza előadása zárta, aki újonnan feltárt török források segítségével helyezte új megvilágításba a Mohács utáni országpusztulást, illetve a török hódoltság korában élő és gazdálkodó magyarok történetét.

Antalfy Péter
antalfy.peter.at.oszk.hu